ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๖/ว ๙๙๔๐

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ และเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

ตามที่จังหวัดปัตตานีได้แจ้งแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในช่วงสถานการณ์อุทกภัยสถานการณ์อุทกภัย เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทย ภาคใต้และทะเลอันดามัน มีกำลังแรงขึ้น ประกอบกับคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามันมีกำลังค่อยข้างแรง ทำให้ภาคใต้มีฝนตกหนักหลายพื้นที่ และมีฝนตกหนักมากบางแห่ง ระหว่างวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - ปัจจุบัน โดยยังมีสถานการณ์ในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งมีประชาชนได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมากจากสถานการณ์ดังกล่าว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่าได้จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น จังหวัดปัตตานีพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอแจ้งข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๖๘๖ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ และสามารถดาวน์โหลดได้ทางเว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี www.pattanilocal.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ” สำหรับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วย

จังหวัดปัตตานี
๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๘

จังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทร. ๐ ๗๓๓๓ ๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_ptn@dla.go.th

☐ ฝ.บห.
☐ ง.บถ.
☐ ง.รส.
☐ ฝ.
☐ กง.กง.
☑ กง.บป.

สถจ. ปัตตานี
รับที่ 11208
รับที่ ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๘
เวลา 15.33

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๖๘๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ตามบัญชีแนบท้าย)

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๓๗๔๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๘
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๕๑๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย Infographic แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยได้เกิดสถานการณ์อุทกภัย เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทย ภาคใต้และทะเลอันดามัน มีกำลังแรงขึ้น ประกอบกับคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามันมีกำลังค่อนข้างแรง ทำให้ภาคใต้มีฝนตกหนักหลายพื้นที่ และมีฝนตกหนักมากบางแห่ง ระหว่างวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - ปัจจุบัน โดยยังมีสถานการณ์ในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งมีประชาชนได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมากจากสถานการณ์ดังกล่าว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการขยะมูลฝอย

บูรณาการการปฏิบัติงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดสงขลา (ส่วนหน้า) และผู้บัญชาการทหารสูงสุด ในรูปแบบ “Single Command” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรวดเร็วในการตัดสินใจร่วมกันในพื้นที่ โดยประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการในช่วงเกิดอุทกภัย และให้พิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑ ด้านบุคลากร

๑) สำรวจจำนวนพนักงานเก็บขนขยะที่สามารถปฏิบัติงานได้ในภาวะอุทกภัย

๒) จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานที่สามารถเข้าปฏิบัติงานฉุกเฉินนอกเวลาราชการ

๓) เตรียมความพร้อมด้านเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) และอุปกรณ์ทำงานในพื้นที่น้ำท่วม

๔) จัดทีมเจ้าหน้าที่สำหรับงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัน เวลา และเส้นทางการเก็บขนขยะในช่วงน้ำท่วม

๑.๒ การประชาสัมพันธ์การให้บริการเก็บขนขยะในช่วงอุทกภัย

๑) แจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงจุดรองรับขยะ จุดพักขยะ และเส้นทางการเก็บขนขยะที่ปรับเปลี่ยน

๒) ใช้ช่องทางสื่อสารที่รวดเร็ว เช่น รถกระจายเสียง หอกระจายข่าว ไลน์ชุมชน และเพจท้องถิ่น

๓) ให้คำแนะนำเรื่องการคัดแยกขยะในช่วงน้ำท่วม เช่น ขยะทั่วไป ขยะจากซากสิ่งของ และขยะอันตราย

๔) เปิดช่องทางรับแจ้งปัญหาและเหตุฉุกเฉินตามสถานการณ์

/๑.๓ ด้านอุปกรณ์...

๑.๓ ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

๑) ตรวจสอบความพร้อมของถังรองรับขยะ ถุงขยะ และวัสดุบรรจุของเสียอันตราย

๒) ตรวจสอบความพร้อมของรถเก็บขยะ รถบรรทุก เรือท้องแบน หรือพาหนะที่ใช้เข้าในพื้นที่น้ำท่วม

๓) เตรียมเครื่องสูบน้ำ กระสอบทราย หรืออุปกรณ์ป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่จัดเก็บขยะ

๔) เตรียมรถตัก รถขุด หรือเครื่องจักรหนักสำหรับเก็บขนขยะปริมาณมากหลังน้ำลด

๕) จัดให้มีจุดเติมน้ำมันและจุดซ่อมบำรุงฉุกเฉินเพื่อรองรับการทำงานต่อเนื่อง

๒. การจัดเตรียมพื้นที่รองรับขยะชั่วคราวในช่วงอุทกภัย

เพื่อให้สามารถรวบรวมและขนย้ายขยะได้อย่างต่อเนื่อง แม้สถานที่กำจัดขยะหลักจะถูกน้ำท่วม ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ชั่วคราว

๑) พิจารณาพื้นที่ที่มีระดับสูงกว่าระดับน้ำท่วมปกติและสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

๒) อยู่ห่างจากลำน้ำหรือพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำ

๓) ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ เช่น ทางเข้าพื้นที่ พื้นที่กลับรถ และจุดกองเก็บ

๔) พื้นที่ต้องอยู่ห่างจากชุมชน แหล่งน้ำ และสถานที่สำคัญที่อาจได้รับผลกระทบจากมลภาวะ

๕) ต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการหลังปฏิบัติการได้ง่าย เช่น ฟื้นฟู ทำความสะอาดและคืนสภาพเดิมได้

๒.๒ มาตรการบริหารจัดการพื้นที่ชั่วคราว

๑) จัดเจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน

๒) จัดทำป้ายบอกทิศทางและจุดทิ้งขยะอย่างชัดเจน

๓) จัดให้มีการคัดแยกขยะเบื้องต้น เพื่อลดปริมาณขยะที่จะนำไปกำจัด

๔) มีการควบคุมกลิ่น น้ำชะมูลฝอย และสัตว์พาหะ

๕) เตรียมระบบเก็บขนจากพื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

๓. การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

เมื่อระดับน้ำลดลง ให้ดำเนินการจัดการขยะให้เรียบร้อยโดยเร็วเพื่อลดปัญหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๓.๑ การรวบรวมและการเก็บขน

๑) เก็บขยะที่ตกค้างจากน้ำท่วมและขยะจากการทำความสะอาดบ้านเรือนโดยเร็วที่สุด

๒) เพิ่มรอบการเก็บขนในพื้นที่ที่มีปริมาณขยะสูงผิดปกติ

๓.๒ การคัดแยก

๑) คัดแยกขยะมูลฝอยจากซากบ้านเรือน เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือวัสดุก่อสร้างออกจากขยะทั่วไป

๒) แยกของเสียอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย สี น้ำมัน เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เสียหาย เพื่อนำส่งกำจัดอย่างถูกวิธี

/๓.๓ การกำจัด...

๓.๓ การกำจัด

๑) ดำเนินการกำจัดขยะด้วยวิธีที่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย

๒) หน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยสนับสนุนต้องร่วมกันเก็บขนซากสิ่งของที่มีขนาดใหญ่หรือมีปริมาณมาก

๓) จัดการวัสดุต่าง ๆ เพื่อลดความเสียหาย เช่น ตัดแต่งกิ่งไม้ซากไม้ ขนย้ายเศษวัสดุ

๔) ปรับปรุงถนนหรือเส้นทางเก็บขนที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้งานได้โดยเร็ว

๓.๔ การฟื้นฟูพื้นที่

๑) เคลื่อนย้ายขยะที่พื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดหลักตามปกติ

๒) ทำความสะอาดพื้นที่พักขยะ ฟื้นฟูและคืนสภาพพื้นที่

๓) ประเมินความเสียหายของอุปกรณ์และวางแผนปรับปรุงซ่อมแซม

๔. การประเมินผลหลังการดำเนินงาน

เมื่อสิ้นสุดสถานการณ์อุทกภัย ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลและประเมินผลตามหัวข้อ ดังนี้

๑) สรุปผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในช่วงเกิดเหตุ

๒) สรุปงบประมาณที่ใช้ในการจัดการขยะ รวมถึงค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน

๓) ประเมินผลกระทบต่อประชาชน สิ่งแวดล้อม และระบบจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) ทบทวนปัญหาและอุปสรรค เช่น อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เส้นทางเข้าไม่ถึง หรือข้อจำกัดด้านบุคลากร

๕) ระบุแนวทางปรับปรุงแผนสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งแนวทางดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายภิเษก มีทอง โทร. ๐๙ ๕๑๖๙ ๖๔๑๙
นางสาวบุษน้ำเพชร เหล่าเจริญ โทร. ๐๘ ๕๘๙๒ ๑๘๘๒

บัญชีแนบท้าย

หนังสือ สถ. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๖๘๖ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช
๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง
๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง
๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล
๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา
๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี
๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา
๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

การจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในพื้นที่อุทกภัย

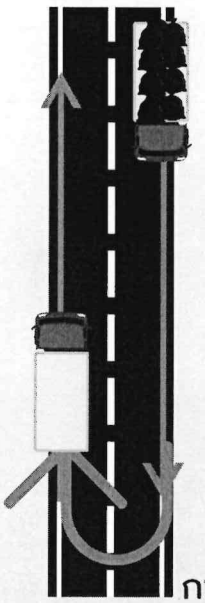

จุดพักขยะมูลฝอย/ขยะทั่วไป

มูลฝอยจากการรื้อถอน เช่น ต้นไม้ เศษก่อสร้าง

มูลฝอยประเภทเฟอร์นิเจอร์

มูลฝอยอิเล็กทรอนิกส์

ของเสียอันตราย

การจัดโซนพื้นที่ขยะชิ้นใหญ่
อปท. สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

1 การประเมินศักยภาพ อปท. ในการจัดการขยะ

บูรณาการการปฏิบัติงานและสั่งการแบบ Single Command

- ด้านบุคลากร
  - ประชาสัมพันธ์การเก็บขนขยะช่วงอุทกภัย
  - พนักงานที่สามารถเก็บขนขยะได้
- ด้านอุปกรณ์
  - ภาชนะรองรับขยะ
  - รถเก็บขน/เรือท้องแบน
  - เครื่องสูบน้ำ กระสอบทราย ในบริเวณที่รองรับขยะ
  - รถตักขนาดใหญ่เพื่อเก็บขน

2 พื้นที่รองรับขยะชั่วคราว

- มีระยะห่างเหมาะสมกับแหล่งน้ำธรรมชาติ
- มีภูมิประเทศเหมาะสม
- มีการควบคุมการไหลของน้ำและทิศทางลม
- ไม่ควร เลือกพื้นที่ป่าสงวน แหล่งต้นน้ำ ที่ราบ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงพื้นที่รองรับขยะชั่วคราวที่ อปท. กำหนด เพื่อเก็บขนและกำจัดต่อไป

3 การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

1. รวบรวมและเก็บขน ขยะที่ตกค้างออกโดยเร็ว
2. คัดแยก มูลฝอยบริเวณสถานที่กำจัดหรือที่รองรับขยะชั่วคราวเพื่อนำขยะกลับมาใช้ใหม่
3. การกำจัด
   - กรณีสถานที่กำจัดได้รับความเสียหาย
     - ประสานหน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงเพื่อขอใช้สถานที่กำจัดขยะชั่วคราว
     - จัดทำรายละเอียดความเสียหาย
     - ปรับปรุงสถานที่
   - กรณีสถานที่กำจัดไม่ได้รับความเสียหาย คัดแยกขยะที่รีไซเคิลได้ ดำเนินการตามปกติ
4. การฟื้นฟูพื้นที่รองรับขยะมูลฝอยชั่วคราว ขนย้ายขยะออกจากพื้นที่ และทำความสะอาด

นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

4 การประเมินผล

- สรุปผลการดำเนินการเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในช่วงอุทกภัยที่ผ่านมา
- สรุปงบประมาณที่ใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในช่วงอุทกภัย
- ประเมินสภาพความเสียหายของระบบจัดการขยะมูลฝอย

"อปท. ควรรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินและปรับปรุงใช้กับเหตุการณ์ในอนาคต ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น"

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โทร 0-2241-9000 ต่อ 2112